

full dominical

Església de Menorca

Número 2108 - Any XLI - 25 desembre 2022

“Dios es fiel a sus promesas y guía nuestros pasos de paz, guía los pasos de quien camina en la Tierra con la mirada puesta en el Cielo.”

(Papa Francisco)

SANT ESTEVE, PRIMER DIACA I MÀRTIR DE L'ESGLÉSIA

Seguint els capítols sisè i setè dels Fets dels Apòstols, ens adonem que Esteve és el primer diaca i màrtir de l'Església, el primer que va donar la vida enamorat de l'Evangeli de Jesús. Ple de l'Esperit Sant i de seny, va ser escollit per la comunitat com a responsable dels grups de cristians de llengua grega. Lliberts, cirineus, alexandrins, i altres de Cilícia i d'Àsia, no eren capaços de resistir la saviesa i la força de l'Esperit amb què Esteve parlava. Ell afirmava que el missatge evangèlic estava més enllà de tota barrera de raça o religió. Per açò, alguns de la sinagoga van amotinar el poble, els notables i els mestres de la Llei que, apoderant-se per sorpresa d'ell, el van portar al Sanedrí amb falsos testimonis. Corsecats de ràbia, s'abraonaren tots contra Esteve, el tragueren fora de la ciutat i començaren a apedregar-lo. Mentre l'apedregaven, Esteve pregava: *Jesús, Senyor, rep la meua vida!* I, caient de genolls, va cridar amb tota la seva força: *Senyor, no els tenguis en compte aquest pecat. I, havent dit açò, va morir.*

Ens diu st. Fulgenci de Ruspe recordant la caritat que va viure st. Esteve front els qui el perseguen despietadament: *Per merèixer rebre la corona que significa el seu nom, va tenir com a arma la caritat. Per la caritat envers Déu,*

no va retrocedir davant de la crueltat dels jueus; per la caritat envers el proïsme, pregà pels qui l'apedregaven... Recolzat en la virtut de la caritat, va vèncer Saule que el perseguia despietadament. La caritat és font i origen de tots els béns, és el camí que condueix al cel. Qui camina per la caritat no ha de tenir por d'equivocar-se: ella el dirigeix, el protegeix, el duu fins al final.

Entorn de la taula de l'Eucaristia ens ha reunit aquests dies l'alegria del Fill de Déu fet home, Déu mateix que tasta el nostre camí i ens ensenya un amor que supera fronteres i ens agermana a tots. I, demà, celebrarem la memòria d'un enamorat de Jesús que, per anunciar la Bona Nova d'un Déu universal que ens reuneix a tots en família i fa de l'amor l'actitud humana fonamental, va ser detingut i condemnat a mort. La història es va repetint. Any rere any ressona de nou en els llavis i en la mirada dels màrtirs, la bellesa alliberadora de l'amor i del perdó.

Dia 30 celebrarem la Festa de la Sagrada Família. La casa de Natzaret és l'escola de l'evangeli. Gràcies a ella coneixem el Déu en qui creiem: un Déu que, per amor, ha assumit la nostra existència feble però destinada per ell a una plenitud que ni ens podem imaginar.

Siguin les nostres famílies caus que ens acompanyin a enamorar-nos d'un Déu que ens convida a anunciar la Bona Nova a l'estil de tots els màrtirs de la història: estimant i perdonant. Qui obra el mal: *No sap el que fa!*

J. Bosco Faner Bagur

Toni Barber

Jornada Mundial de la Pau

“Ningú no es pot salvar tot sol.

Recomençar des de la Covid-19 per traçar junts camins de pau”

El 1 de gener celebrarem la Jornada Mundial de la Pau. En el missatge d'enguany, el Papa Francesc ens ofereix una reflexió sobre la situació de vulnerabilitat que va provocar la pandèmia a tot el món i ens anima a preguntar-nos: **Quins senyals de vida i esperança podem aprofitar per a seguir endavant i intentar fer millor el nostre món?**

“La lliçó més gran que ens deixa en herència la Covid-19 és la consciència que tots ens necessitam. És junts, en la fraternitat i la solidaritat, que podem construir la pau, garantir

la justícia i superar els esdeveniments més dolorosos.”

Amb aquestes paraules el Sant Pare posa de manifest la importància de cercar un bé

que sigui veritablement comú, per a tots. En aquest sentit, ens convida a impulsar canvis reals: garantir la sanitat pública per a tothom, promoure accions de pau per a posar fi als conflictes i les guerres, cuidar la nostra casa comuna, lluitar contra la desigualtat i desenvolupar amb polítiques adequades l'acollida i la integració.

“Només invertint en aquestes situacions, amb un desig altruista inspirat per l'amor infinit i misericordiós de Déu, podrem construir un món nou i ajudar a edificar el Regne de Déu, que és un Regne d'amor, de justícia i de pau”, conclou el Papa.

Nadal de nostre Senyor Jesucrist

Lectura del llibre del profeta Isaïes 52, 7-10

Salm Responsorial 97

R: **D'un cap a l'altre de la terra tothom ha vist la salvació del nostre Déu.**

Lectura de la carta als cristians hebreus

1, 1-6

En diverses ocasions i de moltes maneres, Déu antigament havia parlat als pares per boca dels profetes; però, ara, en aquests dies que són els darrers, ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill, que ell ha constituït hereu de tot, per mediació del qual ja havia creat el món. Elí, que és resplendor de la glòria de Déu i empremta del seu mateix ser, i que sosté l'univers amb el poder de la seva paraula, acabada l'obra de purificació dels pecats, s'ha assegut a les altures, a la dreta de la majestat divina, i ocupa un lloc tant més superior als àngels com més incomparable és el títol que posseeix en herència. Perquè, ¿a quin dels àngels Déu ha dit mai: «Ets el meu Filí, avui t'he engendrat»? I encara: «¿jo seré el seu pare, i ell serà el meu Filí?» Diu també quan presenta al món el seu primogènit: « Que es prosternin davant ell tots els àngels de Déu.»

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

1, 1-18

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per eh tot ha vingut a l'existència, res de lo que ha vingut a existir no hi ha vingut sense eh. Tenia en eh la Vida, la Vida era la Llum dels homes. La Llum resplendeix en la fosca, però la fosca no l'ha poguda ofegar. Déu envià un home que es deia Joan. Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la Llum, perquè per ell tothom arribàs a la fe. Ell mateix no era la Llum; venia només a donar-ne testimoni. Existia el qui és la Llum verdadera, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes. Era present en el món, en el món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a ca seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix. El qui és la Paraula, es va fer home plantà entre nosaltres el seu tabernacle, hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat. Donant testimoni d'ell, Joan cridava: «Es aquell de qui jo deia: El qui ve després de mi m'ha passat davant, perquè, abans que jo, ell ja existia.» De l'abundància de la seva plenitud tots nosaltres hem rebut gràcia sobre gràcia. Perquè la Llei, Déu la donà per Moisès, però la gràcia i la veritat ens ha vingut per Jesucrist. Déu, ningú l'ha vist mai; Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat.

Lectura del libro de Isaías 52, 7-10

Qué hermosos son sobre los montes los pies del mensajero que proclama la paz, que anuncia la buena noticia, que pregona la justicia, que dice a Sión: «¡Tu Dios reina!». Escucha: tus vigías gritan, cantan a coro, porque ven cara a cara al Señor, que vuelve a Sión. Romped a cantar a coro, ruinas de Jerusalén, porque el Señor ha consolado a su pueblo, ha rescatado a Jerusalén. Ha descubierto el Señor su santo brazo a los ojos de todas las naciones, y verán los confines de la tierra la salvación de nuestro Dios.

Salmo responsorial 97

R: **Los confines de la tierra han contemplado la salvación de nuestro Dios.**

Lectura de la carta a los Hebreos

1, 1-6

Lectura del santo Evangelio según san Juan

1, 1-18

En el principio existía el Verbo y el Verbo estaba junto a Dios, y el Verbo era Dios. Él estaba en el principio junto a Dios. Por medio de él se hizo todo, y sin él no se hizo nada de cuanto se ha hecho. En él estaba la vida, y la vida era la luz de los hombres. Y la luz brilla en la tiniebla, y la tiniebla no la recibió. Surgió un hombre enviado por Dios, que se llamaba Juan: éste venía como testigo, para dar testimonio de la luz, para que todos creyeran por medio de él. No era él la luz, sino el que daba testimonio de la luz. El Verbo era la luz verdadera, que alumbraba a todo hombre, viniendo al mundo. En el mundo estaba; el mundo se hizo por medio de él, y el mundo no la conoció. Vino a su casa, y los suyos no la recibieron. Pero a cuantos la recibieron, les dio poder de ser hijos de Dios, a los que creen en su nombre. Éstos no han nacido de sangre, ni de deseo de carne, ni de deseo de varón, sino que han nacido de Dios. Y el Verbo se hizo carne y habitó entre nosotros, y hemos contemplado su gloria: gloria como del Unigénito del Padre, lleno de gracia y de verdad. Juan da testimonio de él y grita diciendo: «Este es de quien dije: el que viene detrás de mí se ha puesto delante de mí, porque existía antes que yo». Pues de su plenitud todos hemos recibido, gracia tras gracia. Porque la ley se dio por medio de Moisés, la gracia y la verdad nos han llegado por medio de Jesucristo. A Dios nadie lo ha visto jamás: Dios unigénito, que está en el seno del Padre, es quien lo ha dado a conocer.

Jesús, palabra definitiva de Dios a la humanidad

El texto que leemos hoy recoge el prólogo del Evangelio de Juan en el que se resume la clave teológica de toda la obra: “La Palabra se hizo carne y acampó entre nosotros”.

Dios nunca ha estado callado ni ha permanecido lejano a la humanidad. A lo largo de la historia, Dios hace llegar su Palabra al pueblo a través de los profetas, escogidos para anunciar lo que el Espíritu les inspira; pero quiso acercarse más y hablarnos a todos, por ello envió a su Hijo, Jesucristo, para que su Palabra se hiciera presente en medio de nosotros. Dios baja hasta nosotros para elevarnos y darnos la capacidad de descubrir que somos hijos e hijas amados del Padre.

La Palabra, Jesucristo, fuente de vida y luz que brilla, irrumpió en la historia humana en un acontecimiento sucedido en el pasado (Encarnación) y sus efectos forman parte de nuestro presente, pero no siempre es acogido por todos y, a pesar de que en él resplandece su divinidad y reside toda la bondad y misericordia de Dios, algunos no la reconocen o no quieren descubrirla y permanecen en la oscuridad, pero la Palabra sigue siendo luz en el mundo en medio de las tinieblas. Los que la acogen y creen reciben la gracia de hacerse hijos de Dios.

“Nadie ha visto jamás a Dios. El Hijo único, que es Dios y está en el seno del Padre, nos lo ha dado a conocer”. Solamente Jesucristo nos ha manifestado con sus palabras y obras cómo es Dios, cuánto nos quiere y cómo nos encarga la misión de hacer un mundo más justo, humano, solidario y fraterno. Hemos de recuperar la frescura del Evangelio, el aire puro con el que Dios hace nuevas todas las cosas y que siga siendo foco de atracción para todos los que buscan una vida en plenitud.

Con la Navidad se inicia una relación nueva y directa entre Dios y la humanidad y sentimos su entrañable compañía a través de un Niño que llena de ternura y amor nuestro corazón.

Teresa Jansà

LECTURES DE LA
MISSA DIÀRIA
Salmos de la
1ª Setmana

Dl. 26. Sant Esteve, protomàrtir (F): Fets 6, 8-10; 7, 54-59 / Sal 30 / Mt 10, 17-22.

Dt. 27, Sant Joan, apòstol i evangelista (F): I Jo 1, 1-4 / Sal 96 / Jo 20, 2-8.

Dc. 28, Sants Innocents, màrtirs (F): I Jo

1, 5—2, 2 / Sal 123 / Mt 2, 13-18.

Dj. 29, Fèria: I Jo 2, 3-11 / Sal 95 / Lc 2, 22-35.

Dv. 30, La Sagrada Família (F): Sir 3, 2-6. 12-14 / Sal 127 / Col 3, 12-21 / Mt 2, 13-15.

19-23.

Ds. 31, Fèria: I Jo 2, 18-21 / Sal 95 / Jo 1, 1-18.

Dg. 1, Santa Maria, Mare de Déu: Nm 6, 22-27 / Sal 66 / Ga 4, 4-7 / Lc 2, 16-21.

testimonis de fe

No deixis de somiar

Som na Teresa Gorriás Pons, de Ciutadella, germana de la Consolació. Els meus pares van ser els primers que em van transmetre amb el seu testimoni, la Fe. Als 18 anys, vaig llegir un llibre sobre la vida de santa Mª Rosa Molas. Aquesta santa em va captivar i va ser un impuls per a la meva vocació. I el **Somni de Déu** es va fer realitat: em va seduir, sentint-me atreta pel seu Amor i em va cridar, i jo amb il·lusió vaig seguir el seu camí, en la vida consagrada, malgrat les meves debilitats i fragilitats.

I, també, el meu somni es va complir: ser missionera. Me va enviar per les terres de l'Europa de l'Est, a Eslovàquia, on vaig viure 19 anys. Una experiència enriquidora, conèixer la seva gent, cultura, costums i com viuen la fe. Amb la força de l'Esperit Sant em vaig transformar en missatgera de pau, alegria, consolació i misericòrdia.

La Paraula de Déu que m'acompanya: *“Jo soc la vinya, vosaltres els sarments; el qui roman en mi i jo en ell, aquest dona fruit abundant; perquè sense mi no podeu fer res.”* (Jn 15)

Un sant referent: Francesc Xavier, missioner jesuïta que va propagar la fe per l'Índia, Oceania, Japó... amb un esperit alegre.

“No deixeu de somiar i estar atents al somni de Déu.” Per descobrir-ho és important aturar-se en el camí, fer silenci, pregar, escoltar la veu interior... I demanar a Déu: Quin somni tens per a la meua vida?

El Sínode, amb alguna novetat

Els treballs del Sínode sobre la Sinodalitat continuen endavant, després de la fase diocesana i el seu resum fet per la Conferència Episcopal Espanyola.

La Secretaria General del Sínode ha modificat una mica el procés d'elaboració de materials i ha proposat uns “processos de restitució” per a propiciar novament el diàleg entre les Esglésies Locals i l'Església Universal. El primer d'aquests processos és dur a terme ara amb tres preguntes sobre el Document de treball per a l'Etapa Continental (DEC).

A Menorca, entre les diferents opcions per a fer realitat aquest procés de retorn hem optat principalment per fer una **Assemblea Diocesana, el proper 14 de gener de 2023.**

Serà una trobada d'un parell d'hores, entre les 10.30 i les 13.30 h aproximadament on, en grups, respondrem a les tres qüestions plantejades. Serà una trobada oberta a qui vulgui venir, però

hi són especialment convocats els secretaris/coordinadors dels grups sinodals de la fase diocesana i aquelles persones que han format part del darrer Consell Diocesà de Pastoral, així com els preveres, els diaques i els religiosos i religioses de la nostra diòcesi.

També es podrà compartir l'aportació des dels grups sinodals -els mateixos de la fase diocesana o d'altres- o, personalment, al mateix correu de sempre: sinode@bisbatdemenorca.org.

Per tal de preparar aquesta aportació, en una actitud de cor obert i de pregària, podem llegir el DEC o el seu resum, que trobareu al web del Bisbat.

Tots tenim moltes coses a fer però mireu de trobar temps per a respondre a la crida de l'Església.

Joan Mercadal Victory
Persona de Contacte Equip
Sinodal Diocesà

l'entrevista a:

VIKTORIIA BOYKO

Entrevistamos a Viktoria Boyko, madre de 3 hijos de 21, 15 y 12 años, y refugiada ucraniana que reside con su familia en Menorca en casa del doctor Pau Lluch desde el comienzo de la guerra.

¿Qué os movió a ti y a tu familia a pedir refugio en Menorca?

-Conocíamos a Pau desde antes de la guerra y hablamos en las redes sociales. Nos avisaron que la guerra estaba a punto de comenzar, pero hasta el final no creímos que esto podría pasar y, finalmente, el 24 de febrero a las 4 de la mañana estallaron explosiones. En toda Ucrania, algo sucedió frente a lo cual el país no estaba completamente preparado; el miedo y la conciencia de que mañana nada sería como ayer ni tampoco la vida anterior que tenía el pueblo ucraniano, nos paralizó por completo. Pau fue la primera persona que tendió una mano amiga a mi familia. Me dijo, “toma a los niños y ven”, fue así como llegamos a esta hermosa isla.

¿Cuál es tu situación en este momento en nuestra isla?

-De la isla en sí solo tengo sentimientos maravillosos: naturaleza maravillosa, mar azul, una sensación de seguridad y protección. Fuimos bien recibidos por la familia de Pau, los niños iban a la escuela y al fútbol, y yo estuve trabajando durante el verano. También fui al coro. Los menorquines son amables y gente sonriente. No teníamos la sensación de que éramos extraños, desde el principio nos sentimos a gusto.

¿Cómo es la Navidad en Ucrania?

-Celebramos la Navidad en Ucrania del 6 al 7 de enero. Es costumbre poner en la mesa 12 platos de Cuaresma en honor a los doce meses como homenaje al nuevo año. Toda la familia se reúne en la mesa y así celebramos juntos esta fiesta. Los niños cantan villancicos, otros niños vienen a nuestra casa y tiran trigo en el umbral de la casa para que el nuevo año esté lleno de pan. Es una fiesta muy especial e importante para los ucranianos.

Y... ¿si pudieras pedir un deseo?

-Por supuesto, mi deseo, como todos los ucranianos, es el final de la guerra y el regreso a la vida que teníamos antes de este conflicto. Cuando acabe la guerra quiero que Pau venga a mi ciudad y vea lo bonita que es la ciudad de Odesa.

Gracias Viktoria por compartir tu testimonio. Feliz Navidad.

Sonia Febrer Romero

Agenda

Festa de Sant Esteve

Dilluns 26 de desembre, missa a les 19 h, a la parròquia de Sant Esteve (Ciutadella). Tot seguit, declamació de poemes per part de tres poetes acompanyats per música de l'orgue.

Jornada festiva dels preveres

Dimecres 28 de desembre, a partir de les 13 h, al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Jornada de la Sagrada Família

Divendres 30 de desembre celebrarem aquesta jornada de la família sota el lema **"La família, bressol de la vocació a l'amor."**

Missa per la Pau

Dissabte 31 de desembre celebracions als diferents arxiprestats:

-Arxiprestat de Ciutadella:

Missa per la Pau, a les 20 h, a la parròquia de Sant Francesc.

-Arxiprestat del Centre:

Missa per la Pau, a les 20 h, a l'església de Santa Maria de Ferreries

-Arxiprestat de Maó:

Missa per la Pau, a les 19 h, a la parròquia de la Concepció.

Programes de ràdio de l'Església de Menorca

Els programes setmanals de ràdio tornaran després de les festes de Nadal. Serà aquests dies:

COPE MENORCA (89.6 FM):

- "Església Notícia", diumenge 8 de gener a les 9.45 h.

- "El Mirall de l'Església", divendres 13 de gener a les 13.30 h.

IB3 RÀDIO (88.6 FM):

- "Temps de Creure", diumenge 8 de gener a les 6.30 h.

RADIO MARÍA (92.0 FM):

- "Revista Diocesana", diumenge 8 de gener a les 13.30 h.

Entrevistes al canal Youtube del Bisbat

Cada setmana al canal de Youtube del Bisbat de Menorca ([youtube.com/@BisbatdeMenorca](https://www.youtube.com/@BisbatdeMenorca)), podeu escoltar les entrevistes que feim sobre diferents temes (teologia, Càritas, sinodalitat, catequesi, Vida Creixent, família, etc.).

Notícies nostres

Antoni Salvador rep la insígnia d'or de la Capella Davidica

El 8 de desembre, celebració del dia de la Immaculada Concepció, Antoni Salvador va rebre la insígnia d'or de la Capella Davidica com a reconeixement pels vuit anys com a president de l'entitat. El lliurament va tenir lloc al Claustre del Seminari Diocesà, després de la missa a la Catedral de Menorca.

Va comptar amb la presència dels integrants del cor, de col·laboradors i dels membres de la directiva. Hi va estar present Antoni Salvador, així com dues cantaires que enguany deixen la formació, Niní Moll i Marga Seguí, les quals van rebre un ram de flors. L'actual presidenta del cor, Anna Maria Pons Capella, va pronunciar unes paraules d'agraïment a totes i cada una de les

Capella Davidica

persones que configuren la família de la Capella Davidica i va destacar els anys tant productius de la presidència d'Antoni Salvador, "sempre cercant la cultura en majúscules."

Trobada dels grups de postcomunió

Dissabte 10 de desembre els grups de fillets de postcomunió de Ciutadella i Ferreries es van trobar a la parròquia de Sant Esteve per a participar en una gimcana sobre la vida dels profetes com Isaïes i Sant Joan Baptista, que ens anuncien l'arribada del Senyor.

Finalment, els fillets van participar amb els seus catequistes a la missa de la tercera setmana d'Advent i van explicar tot el que havien après com també els valors essencials per a viure el temps de preparació per al Nadal: fidelitat, esperança, i humilitat. Un capvespre molt enriquidor i divertit, que va ajudar als grups de catequesi a obrir els seus cors per a rebre a Jesús, el qual va néixer per amor a tots nosaltres.

Pregàries d'Advent dels Equips de la Mare de Déu "Servir a imitació de Maria"

Els dies 17 i 18 de desembre els membres dels Equips de la Mare de Déu es van trobar a l'església de Santa Maria de Ferreries i al Santuari de Maria Auxiliadora de Ciutadella per a celebrar unes pregàries d'Advent.

Tenint molt present el lema "Servir a imitació de Maria", els participants es van apropar a la realitat invisibilitzada de les persones sense llar. Mar Pons i Dani Martín, treballadors de Càritas Menorca, van explicar la seva experiència acompanyant a persones amb dificultats per a trobar un habitatge digne. Van recordar que la problemàtica de l'habitatge ha augmentat a Menorca un 22% i afecta a més de 225 persones. En aquest sentit, van demanar als integrants dels EMD lluitar per la justícia social i ajudar a les persones que

sofreixen aquest problema. Després d'aquesta xerrada, cada equip va aportar la seva reflexió entorn al lema: Servir a imitació de Maria, fent pregària sobre els diferents apartats dels temaris. Per acabar, es va compartir una bereneta i es van desitjar tots un Bon Nadal.

